

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Αθήνα, 14.09.2022

Αρ.Πρωτ.: 1926

Ταχ. Δ/ση : Πλουτάρχου 3
Ταχ. Κώδικας : 10675 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132072003
Ηλεκ. Δ/ση : secretary@eaiya.gov.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

*«Οι προοδευτικές και εξαιρετικά ευεργετικές διατάξεις του νέου νόμου 4958/2022, με τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή προσαρμόζουν την νομοθεσία της χώρας μας στα άλματα που έχει επιτύχει η ιατρική επιστήμη τα τελευταία χρόνια», υπογράμμισε ο Αναπληρωτής Καθηγητής και Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, κ. Νικόλαος Βραχνής στη διάρκεια της Συνέντευξης Τύπου που παραχώρησε την Τετάρτη 14 Σεπτεμβρίου στα γραφεία της Αρχής, τονίζοντας ότι «**το νομοσχέδιο εκσυγχρονίζει το θεσμικό πλαίσιο της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει τα δικαιώματα της γυναίκας και αποκαθιστά αδικίες ετών**».*

Στην εισαγωγική τοποθέτησή του, ο κ. Βραχνής αναφέρθηκε καταρχάς στην αύξηση του ηλικιακού ορίου των γυναικών που επιθυμούν να υποβληθούν σε μεθόδους ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, επισημαίνοντας ότι **«Πλέον το ανώτερο ηλικιακό όριο τροποποιείται από το 50^ο έτος, που ισχύει σήμερα, στο 54^ο (54 ετών και 0 ημερών), υπό την προϋπόθεση ότι οι υποψήφιες γυναίκες ηλικίας 50-54 ετών θα πάρουν ειδική άδεια από την Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής για να προχωρήσουν στη διαδικασία, αφού έχουν προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά.**

Ήδη μέσα σε χρονικό διάστημα ενός μηνός από την εφαρμογή του νέου νόμου, η ΕΑΙΥΑ έχει χορηγήσει 25 άδειες εφαρμογής μεθόδου ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής σε γυναίκες ηλικίας 52-54 ετών.

Επίσης, όπως αποδεικνύεται από τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο αριθμός των παιδιών που γεννιούνται στην Ελλάδα από γυναίκες άνω των 50 ετών δεν μπορεί να παραβλεφθεί και να θεωρηθεί αμελητέος καθώς το έτος 2020

πραγματοποιήθηκαν 136 γεννήσεις τέκνων από γυναίκες ηλικίας άνω των 50 ετών. Η συντριπτική πλειοψηφία των κυήσεων αν όχι όλες προήλθαν από εφαρμογή μεθόδων ΙΥΑ που έγιναν στην αλλοδαπή όπου κατέφυγαν τα υποβοηθούμενα ζευγάρια αφού στην Ελλάδα το νομικό πλαίσιο για προσαύξηση του ηλικιακού ορίου από τα 50 στα 52 έτη ίσχυσε από Ιούνιο του 2021 ενώ η προσαύξηση μέχρι 54 ετών ισχύει από τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους».

Αναφερόμενος στις νομοθετικές διατάξεις περί κρυοσυντήρησης, ο Πρόεδρος της Αρχής τόνισε ότι **«Με το νέο νόμο παρέχεται η δυνατότητα κρυοσυντήρησης γεννητικού υλικού, ζυγωτών και γονιμοποιημένων ωαρίων όχι μόνο για ιατρικούς αλλά και για κοινωνικούς λόγους και συγκεκριμένα για τη διατήρηση της γονιμότητας («κοινωνική κρυοσυντήρηση»)**», ενώ σε άλλο σημείο επεσήμανε ότι με τον νέο νόμο θεσμοθετείται **«το δικαίωμα κρυοσυντήρησης αγονιμοποίητου γεννητικού υλικού (ωαρίων ή σπέρματος), αλλά όχι γονιμοποιημένων ωαρίων (δηλαδή εμβρύων), χωρίς τη συναίνεση του/της συζύγου ή του προσώπου με το οποίο έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης ή του/της συντρόφου»**. Επιπροσθέτως, ο Καθηγητής κ. Βραχλής εξήγησε πως σε περίπτωση διαζυγίου, ακύρωσης του γάμου, διάστασης, λήξης ή καταγγελίας του συμφώνου συμβίωσης και λήξης της ελεύθερης ένωσης, **«το μη γονιμοποιημένο γεννητικό υλικό (γαμέτες) δεν καταστρέφεται, αλλά διατηρείται και χρησιμοποιείται από αυτόν στον οποίο ανήκει»**.

Σχετικά με τις αλλαγές που επιφέρει ο νέος νόμος ως προς τη δωρεά γενετικού υλικού, ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε ότι θεσμοθετείται **«η δυνατότητα δωρεάς γενετικού υλικού, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ληπτών κατά τον κρίσιμο χρόνο της δωρεάς, αντίστοιχα η δυνατότητα λήψης και κρυοσυντήρησης γεννητικού υλικού από τις Τράπεζες Κρυοσυντήρησης, χωρίς σύνδεση με συγκεκριμένο/ους λήπτη/ες και τρίτον το δικαίωμα του δότη ή της δότριας να αποφασίζουν για την ανωνυμία τους»**. Επεξηγώντας το τελευταίο, ο κ. Βραχλής επεσήμανε ότι **«τα πρόσωπα που προσφέρουν γαμέτες ή γονιμοποιημένα ωάρια έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν αν θα είναι επώνυμα ή ανώνυμα ή αν η ταυτότητά τους θα γνωστοποιείται στο παιδί μετά την ενηλικίωσή του. Στην περίπτωση που επιλέξουν την ανωνυμία, οι ιατρικές πληροφορίες που τους αφορούν τηρούνται σε απόρρητο αρχείο, χωρίς ένδειξη της ταυτότητάς τους. Πρόσβαση στο αρχείο του ανώνυμου δότη επιτρέπεται μόνο στο παιδί και μόνο για λόγους που αφορούν την υγεία του, χωρίς να γνωστοποιούνται άλλα στοιχεία του δότη όπως το ονοματεπώνυμό του. Η επιλογή ανώνυμου ή επώνυμου δότη γίνεται από το υποβοηθούμενο πρόσωπο και, σε περίπτωση γάμου ή συμφώνου συμβίωσης ή ελεύθερης ένωσης, απαιτείται η συμφωνία του συζύγου ή του συντρόφου»**.

Κλείνοντας την εισαγωγική τοποθέτησή του, ο Αναπληρωτής Καθηγητής και πρόεδρος της Ελληνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, κ. Νικόλαος Βραχλής αναφέρθηκε και στην ίδρυση της Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής για χρήση αποκλειστικά από οροθετικά HIV άτομα στο Αττικό Νοσοκομείο. Όπως σημείωσε, **«η βιβλιογραφία είναι πλέον επαρκής όσον αφορά την ασφάλεια εφαρμογής διαδικασιών υποβοηθούμενης αναπαραγωγής στα άτομα αυτά. Ήταν μια διαπιστωμένη αναγκαιότητα εδώ και**

αρκετά χρόνια και πλέον με το νέο Νόμο εμπράκτως εφαρμόζεται ο ρόλος της επιστήμης που είναι να δίνει ίσες ευκαιρίες και δικαιώματα στους ανθρώπους. Το Αττικό Νοσοκομείο είναι το πλέον κατάλληλο εκ της στελέχωσης και των εγκαταστάσεων του για να φιλοξενήσει και να υποστηρίξει τη νέα Μονάδα. Οι διαδικασίες πρόκειται να εκκινήθούν άμεσα για την αναδιαμόρφωση του χώρου, τον εξοπλισμό της μονάδας και την τοποθέτηση του προσωπικού».

Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής είναι ο αρμόδιος κρατικός φορέας που εισηγείται σχετικά με τους επιστημονικούς, νομικούς και δεοντολογικούς όρους της παροχής υπηρεσιών ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και ελέγχει την τήρησή τους. Σκοπός της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής είναι η διασφάλιση της υγείας των πολιτών και η συνδρομή στο έργο των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, που λειτουργούν όπως ορίζει το ελληνικό και το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο, ώστε οι γυναίκες και τα ζευγάρια που επιθυμούν να αποκτήσουν παιδί να λαμβάνουν υπηρεσίες ασφαλείς και αξιόπιστες. Αρμοδιότητα της Αρχής, μεταξύ άλλων, είναι να εισηγείται προς το Υπουργείο Υγείας την τροποποίηση των σχετικών με την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή διατάξεων. Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής είναι επιφορτισμένη με την αδειοδότηση και εποπτεία των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΜΙΥΑ) ή αλλιώς κέντρων εξωσωματικής και των Τραπεζών Κρυοσυντήρησης (TK), εκεί όπου γυναίκες ή άντρες αλλά και ζευγάρια μπορούν να διατηρήσουν σε κρυοσυντήρηση γενετικό υλικό (ωάρια, ωθηκικό ιστό, σπέρμα ή/και έμβρυα). Η Αρχή πραγματοποιεί ελέγχους στις ΜΙΥΑ, κάνει συστάσεις, συγκεντρώνει στατιστικά στοιχεία της εφαρμογής των μεθόδων ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και γενικά χαρτογραφεί και κυρίως διασφαλίζει τη σωστή λειτουργία του πεδίου της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής στη χώρα μας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, εισηγήθηκε στον Υπουργό Υγείας την τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή στην Ελλάδα με στόχο την διευκόλυνση ακόμη περισσότερων προσώπων στην απόκτηση ενός παιδιού. Ο νέος νόμος 4958/2022 «Μεταρρυθμίσεις στην ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις», είναι πλέον γεγονός, εκσυγχρονίζοντας το πλαίσιο της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, εισάγει καινοτόμες αλλαγές στην εφαρμογή των μεθόδων ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, με πολλαπλά οφέλη για τα υποβοηθούμενα πρόσωπα, τις Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και τις Τράπεζες Κρυοσυντήρησης.